

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/76/2018
Identifikačné číslo spisu: 5908010511
Dátum vydania rozhodnutia: 12.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5908010511.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného S. S. pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 a iné, o dovolaní obvineného S. S. podanom prostredníctvom obhajcu Mgr. Juraja Friča proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 2. júla 2015, sp. zn. 3To/80/2015, na neverejnom zasadnutí konanom 12. februára 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného S. S. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo 4. júna 2012, sp. zn. 1T/203/2008, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 3. októbra 2013, sp. zn. 3To/122/2012, bol obvinený uznaný za vinného zo spáchania v bode 1/ rozsudku trestného činu poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len "Trestný zákon účinný do 31. decembra 2005") spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a v bode 2/ rozsudku trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, na tom skutkovom základe, že

1/ po tom, čo dňa 5. augusta 2004 požiadal F. B. M. A., aby rozbil na ceste medzi obcami U.Č. a P. osobné motorové vozidlo Chrysler Grand Cherokee, EČ: D. XXX Y, pričom keď prišli na miesto, bol tam ešte A. X. a neznámy silnejší muž, keď však F. B. žiadal M. A., aby úmyselne s predmetným motorovým vozidlom nabúral, tento uviedol, že má strach, A. X.Č. doniesol z lesa drevenú palicu, ktorú zatlačil medzi plynový pedál a sedačku, potom pristúpil k vozidlu F. B., ktorý na vozidle zaradil rýchlosť a vozidlo spustili do lesa, kde nabúrало do stromu, M. A. na žiadosť F. B. vybral zo spínacej skrinky kľúče od vozidla, čím na vozidle spôsobili škodu 648 463,- Sk (21 525,03 Eur), ktorá bola dokladovaná fiktívnou faktúrou č. 15/04 zo 14. októbra 2004, vystavenou M. D., opravárom motorových vozidiel, U. H. č. XXX, vec ako dopravnú nehodu nahlásil dňa 5. augusta 2004 S. S., konateľ spoločnosti G.-Y. s.

r. o., A. č. XXX, ktorý si zároveň dňa 13. augusta 2004 uplatnil v poisťovni V. - Z. A., a. s., W. F. č. X, N., náhradu škody z poistnej udalosti v uvedenej výške, pričom k vyplateniu poistného plnenia nedošlo,

2/ dňa 11. októbra 2005 ako spoločník a zároveň jediný konateľ spoločnosti V., s. r. o., W. G., v postavení klienta uzatvoril v W. G. so zástupcami spoločnosti A. W., spol. s r. o., O. č. XX, F. (obchodník) zmluvu o bezhotovostných obchodoch s peňažnými prostriedkami v cudzej mene č. 298, na podklade ktorej v období od 25. októbra 2005 do 5. decembra 2005 bolo riadne uskutočnených 6 obchodných prípadov, následne v úmysle na škodu cudzieho majetku sa obohatiť tým, že obchodníkovi nezaplatí za ďalšie obchody, vydal U. A.Í., narodenej XX. M. XXXX, bytom W. G., ul. Y. č. XXXX/X, ako ďalšej osobe splnomocnenej na uzatváranie obchodu za spoločnosť V., s. r. o., W. G., pokyn, aby v mene spoločnosti V., s. r. o. v dňoch 12. decembra 2005 a 13. decembra 2005 požiadala obchodníka v súlade s uzatvorenou zmluvou o úhradu platieb v cudzej mene v prospech tretej osoby za nákup tovaru od spoločnosti U. B. P. v sumách 3 188 682,- CZK a 3 073 896,- CZK, pričom spoločnosť A. W., spol. s r. o., F., požadované platby v dňoch 12. decembra 2005 a 13. decembra 2005 uskutočnila v domnení, že klient obratom zodpovedajúce čiastky uhradí, avšak spoločnosť V., s. r. o., W. G., v rozpore s čl. III ods. 7 zmluvy úhradu v ekvivalente slovenskej meny na jej účet v dohodnutej lehote a ani neskôr už nevykonala, čím spoločnosti A. W., spol. s r. o., O. č. XX, F., IČO: XX XXX XXX, spôsobil škodu vo výške 8 207 880,64 Sk (272 451,73 Eur).

Za to bol odsúdený podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 za použitia § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov nepodmienečne.

Podľa § 39a ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného A. W., spol. s r. o., O. č. XX, F., IČO: XX XXX XXX, odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Na podklade odvolania obvineného voči skôr uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa Krajský súd v Žiline uznesením z 3. októbra 2013, sp. zn. 3To/122/2012, odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Uznesením Okresného súdu Ružomberok zo 16. februára 2015, sp. zn. 1Nt/27/2014, bola podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku u obvineného S. S. povolená obnova konania vo veci rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo 4. júna 2012, vedeného pod sp. zn. 1T/203/2008, pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a iné, a podľa § 400 ods. 1 Trestného poriadku bol v rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo 4. júna 2012, sp. zn. 1T/203/2008, zrušený výrok o treste u obvineného S. S., ako aj všetky rozhodnutia, ktoré na tento výrok obsahovo nadväzujú, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V konaní po právoplatnom povolení obnovy konania Okresný súd Ružomberok rozsudkom z 27. apríla 2015, sp. zn. 1T/203/2008, pri nezmenenom výroku o vine uvedenom v rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo 4. júna 2012, sp. zn. 1T/203/2008, odsúdil obvineného S. S. podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 za použitia § 42 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. účinného od 1. januára 2006 (ďalej len "Trestný zákon účinný od 1. januára 2006") na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov nepodmienečne.

Podľa § 39a ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 ho pre výkon tohto trestu odňatia slobody zaradil do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 uložil súd obvinenému trest

zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 Okresný súd Ružomberok citovaným rozsudkom z 27. apríla 2015, sp. zn. 1T/203/2008, zároveň zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Dolný Kubín z 10. mája 2013, sp. zn. 0T/9/2013, vo výroku o treste, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 30 (tridsať) mesiacov, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 30 (tridsať) mesiacov. Súd zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený S. S. odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Žiline uznesením z 2. júla 2015, sp. zn. 3To/80/2015, rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený S. S. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

Podané dovolanie obvinený odôvodnil poukazom na to, že trestné konanie, ktoré sa uskutočnilo po povolení obnovy konania, dopadlo v jeho neprospech, hoci obnova konania bola povolená výlučne v jeho prospech. Napriek tomu mu bol uložený rovnako vysoký trest ako v pôvodnom konaní. Pripomenul, že základná trestná sadzba podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, v rámci ktorej mu Okresný súd Ružomberok ukladal trest odňatia slobody bola 5 až 12 rokov, po zvýšení dolnej a hornej hranice 10 až 15 rokov. To znamená, že v pôvodnom konaní mu bol uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici podľa zákona upravenej trestnej sadzby, kým v konaní po povolení obnovy konania mu bol uložený trest odňatia slobody v strede zákonom upravenej trestnej sadzby. Uvedené možno podľa názoru obvineného považovať za rozhodnutie v jeho neprospech, hoci, ako opakovane zdôraznil, obnova konania bola povolená v prospech obvineného. S ohľadom na uvedené obvinený prezentoval názor, že krajský súd zamietol jeho odvolanie bez toho, aby na to boli splnené zákonné podmienky, čím porušil nielen § 319 Trestného poriadku, ale aj jeho právo na obnovu konania a spravodlivý proces. Vychádzajúc zo skutočnosti, že trestný čin spáchal v roku 2005, sa obvinený domnieval, že mal byť súdený podľa Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, a nie podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006, ako bol. Záverom obvinený zhrnul, že kým po povolení obnovy konania mu okresný súd, vychádzajúc z trestnej sadzby 5 až 12 rokov, uložil trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov, v pôvodnom konaní, vychádzajúc za použitia asperačnej zásady z trestnej sadzby v rozpätí od 10 do 15 rokov, mu taktiež uložil trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov, a teda aj po zrušení asperačnej zásady ponechali okresný súd i krajský súd trest odňatia slobody uložený v trvaní 10 rokov, hoci podľa jeho názoru mali vychádzať zo spodnej hranice 5 rokov a túto zohľadniť v jeho prospech. Podľa obvineného tak predovšetkým došlo k nesprávnej aplikácii § 41 ods. 2 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006, v dôsledku čoho sú dané dovolacie dôvody uplatnené v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

Na základe uvedeného mal obvinený za to, že súdmi oboch stupňov bol porušený zákon, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní zákonitosti a odôvodnenosti výrokov napadnutých rozsudkov a správnosti postupu konania, ktoré rozhodnutiam predchádzalo (so zameraním na dôvody podaného dovolania), rozsudkom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Žiline z 2. júla 2015, sp. zn. 3To/80/2015, a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jeho neprospech; napadnuté uznesenie zrušil a zrušil aj rozsudok Okresného súdu Ružomberok z 27. apríla 2015, sp. zn. 1T/203/2008, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; a Okresnému súdu Ružomberok prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Poškodený Ing. S. Y. v reakcii na zaslané dovolanie obvineného písomne oznámil, že, keďže ide o výsostne právnu záležitosť, na posúdenie ktorej nemá dostatočné znalosti, nevie k nemu zaujať stanovisko.

Okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Ružomberok vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného označil dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline za zákonné a dostatočným spôsobom konkrétne odôvodnené. Zároveň vyslovil názor, že obvinenému bol uložený primeraný trest v rámci zákonom určenej trestnej sadzby. Doplnil, že dĺžka konania nemôže byť dôvodom na úspešné uplatnenie dovolacej námietky týkajúcej sa neprimeranosti trestu uloženého v rámci zákonnej sadzby alebo nepoužitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu či podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody. Konštatujúc, že v priebehu konania neboli zistené porušenia hmotnoprávnych ani procesnoprávnych predpisov, navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie s poukazom na § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, keďže nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Vyjadrenie okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Ružomberok podané k dovolaniu obvineného a súdom prvého stupňa doručené obvinenému i jeho obhajcovi Mgr. Jurajovi Fričovi, zostalo zo strany dovolateľa (obvineného S. S.), ktorý sa k nemu nevyjadril ani prostredníctvom svojho obhajcu, bez odozvy.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku v spojení s § 566 ods. 3 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Trestného poriadku.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zároveň zistil, že dovolanie obvineného S. S. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak:

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd

nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku je potrebné uviesť nasledovné:

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Dovolací dôvod podľa § 371 písm. h) Trestného poriadku možno uplatniť len v prípade, ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu. Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu [§ 13 až § 15c Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (§ 24 až § 30 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006)], prípadne zániku trestného činu [najmä § 67 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (§ 87 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006)], prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu [§ 35 ods. 1 a 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (§ 41 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006)], súhrnného trestu [§ 35 ods. 3 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (§ 42 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006)] a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Oboznámením sa s obsahom predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Úvodom je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že, ako to vyplýva z vyššie uvedeného prehľadu konania v trestnej veci obvineného, pôvodné rozhodnutie o vine obvineného za skutky pod bodom 1/ a 2/ (vyhlásené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo 4. júna 2012, sp. zn. 1T/203/2008, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 3. októbra 2013, sp. zn. 3To/122/2012) nebolo rozhodnutím o povolení obnovy konania dotknuté, a teda zostalo právoplatné. To zároveň znamená, že otázka viny obvineného v prípade spáchania predmetných skutkov nebola predmetom nového konania uskutočneného súdmi nižšej inštancie po povolení obnovy konania, a teda ani predmetom ich rozhodnutí, napadnutých podaným dovolaním.

V súlade s uvedeným obvinený všetky dovolacie dôvody, uplatnené podaným dovolaním, smeroval proti výroku o treste, pričom nosnou ideou jeho argumentácie, bolo v podstate nerešpektovanie zásady zákazu reformatio in peius v konaní po povolení obnovy konania a súčasná aplikácia ustanovení Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (zákona č. 140/1961 Zb.) a Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 (zákona č. 300/2005 Z. z.) pri rozhodovaní o uložení trestu. Týmto postupom malo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu, spočívajúceho v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku), následkom čoho mal byť obvinenému uložený trest mimo (správnym) zákonom danej trestnej sadzby (§ 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku) a konajúcimi súdmi porušené jeho právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku).

K uvedenému najvyšší súd poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012 - I.).

Ako už bolo uvedené, argumenty obvineného prednesené v dovolaní sa zásadne týkajú len dvoch okolností, a to uloženia rovnakej výmery trestu odňatia slobody (t.j. 10 rokov) pri aplikácii vety za bodkočiarkou v ustanovení § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 aj pri rešpektovaní záverov Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrených v jeho náleze z 28.11.2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, a súčasného použitia ustanovení Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (zákona č. 140/1961 Zb.) a Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 (zákona č. 300/2005 Z. z.). Uvedené okolnosti môžu predstavovať len dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a nie aj ďalšie, obvineným v dovolaní označené, dovolacie dôvody, ktoré tak v konečnom dôsledku neboli v podanom dovolaní vecne podložené ani odôvodnené.

Hoci vzhľadom na uvedené možno vo vzťahu k dovolacím dôvodom uplatneným obvineným z titulu § 371 ods. 1 písm. c) a písm. h) Trestného poriadku konštatovať, že v danom prípade podané dovolanie len formálne odkazuje na uvedené ustanovenia upravujúce označené dôvody dovolania, keďže v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, a teda v tomto rozsahu ide o dovolanie, ktoré je, s ohľadom na pravidlo, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku, potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, dovolací súd k nim marginálne poznamenáva nasledujúce:

Vo vzťahu k dôvodu dovolania uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený S. S. v podanom dovolaní fakticky žiadnym spôsobom nekonkretizoval, v čom vidí jeho naplnenie. Pokiaľ bolo jeho zámerom domáhať sa vyslovenia tohto dovolacieho dôvodu v dôsledku toho, že v rozpore s jeho očakávaniami, vyvolanými povolením obnovy konania v jeho prospech, došlo aj v konaní po povolení obnovy k uloženiu trestu odňatia slobody v rovnakej výmere ako v pôvodnom konaní, je

takejto myšlienkovvej konštrukcii potrebné oponovať poukazom na to, že rešpektovanie zásady zákazu reformatio in peius, ktoré je postulátom konania obnoveného v prospech obvineného, ako tomu bolo aj v danom prípade, automaticky neznamená priaznivejší výsledok nového konania, ale je len zárukou nie menej priaznivého rozhodnutia, teda, zárukou toho, že aj v prípade, ak by v novom konaní vyšli najavo skutočnosti odôvodňujúce pre obvineného nepriaznivejšie rozhodnutie, takéto nebude môcť byť vyslovené. Uvedená zásada však nie je prekážkou pre taký postup súdu, v rámci ktorého by tento, pokiaľ v konkrétnom prípade zistí, že sú na to splnené podmienky a také rozhodnutie je odôvodnené zistenými okolnosťami (správanie sa obvineného vo výkone trestu odňatia slobody, spáchanie ďalšieho trestného činu a pod.), uložil obvinenému trest totožný s trestom uloženým mu v pôvodnom konaní, t.j. v konaní pred povolením obnovy konania.

Najvyšší súd zároveň považuje za žiaduce dodať, že na základe predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že konanie na súde prebiehalo podľa základných zásad trestného konania a príslušných ustanovení Trestného poriadku, v ktorých nezisťuje porušenie. Obvinený mal v súdnom konaní zachované všetky obhajovacie práva v plnom rozsahu.

S ohľadom na uvedené dovolací súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemohol dospieť k záveru o jeho naplnení.

Podľa dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, v prejednávanej veci taktiež uplatneného obvineným, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu sa vyžaduje, aby v prerokúvanej veci bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa alebo bol trest uložený mimo rámca trestnej sadzby. Iné pochybenie spočívajúce v nesprávnom vyhodnotení kritérií uvedených v § 34 až § 39 Trestného zákona a v dôsledku toho uloženie neprímerane prísneho (alebo naopak mierneho) trestu, nie je možné dovolaním vytýkať prostredníctvom uvedeného dovolacieho dôvodu. Obvinený môže namietat len nezákonne uložený trest mimo hraníc trestnej sadzby, prípadne neprípustný trest, nie však voľnú úvahu súdu pri ukladaní trestu a hodnotenie svojej osoby, pokiaľ je trest uložený v rámci zákonom určenej trestnej sadzby.

V súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prvostupňový súd v dovolaní napadnutom rozsudku podrobne rozviedol ďalšie odsúdenie obvineného (trestným rozkazom Okresného súdu Dolný Kubín z 10. mája 2013, sp. zn. 0T/9/2013), zhodnotil doterajší život obvineného, jeho súčasný postoj k spáchaným trestným činom, ako aj jeho správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody. Súd nekonštatoval prítomnosť žiadnej z poľahčujúcich ani priťažujúcich okolností. Za spáchané úmyselné trestné činy tak obvinenému uložil súhrnný trest odňatia slobody podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006, v zmysle ktorého ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Ukladanie úhrnného trestu upravuje § 41 ods. 2 Trestného zákona (v kontexte prejednávaného prípadu rovnakého znenia ako § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005), podľa ktorého ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. V danom prípade najprísnejšie trestným činom bol trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, za ktorý Trestný zákon účinný do 31. decembra 2005 ustanovuje trestnú sadzbu 5 až 12 rokov (pri kvalifikácii podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 (§ 221 ods. 4) 10 až 15 rokov). Po zvýšení hornej hranice trestnej sadzby ukladaného trestu odňatia slobody podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 o jednu tretinu (rovnaký postup predvída § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005) na 16 rokov (ak by sa vychádzalo zo sadzby podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 na 20 rokov) sa mal obvinenému ukladať trest odňatia slobody v rozpätí trestnej sadzby 5 až 16 rokov (podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 v rozpätí 10 až 20 rokov). Pri určení trestu odňatia slobody napokon vo výmere 10 rokov, teda v rámci zákonom

ustanovenej trestnej sadzby, teda dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nemôže byť naplnený. Ako už totiž bolo uvedené, dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku možno rozhodnutie (úspešne) napadnúť, len ak bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. V posudzovanom prípade je však evidentné, že sa o takúto situáciu nejedná. Obvinenému bol uložený druh trestu, ktorý zákon umožňuje uložiť pre trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pričom tento mu bol uložený aj v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinenému bol uložený trest v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe a takého druhu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku preto tiež nie je daný.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnenej dovolacie námietky vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu upravenému v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, tieto sú v kontexte citovaného ustanovenia Trestného poriadku relevantnými výhradami, avšak v prejednanom prípade neboli vznesené opodstatnene. Zodpovedá skutočnosti, že súd prvého stupňa sa aplikáciou ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 dopustil pochybenia, keďže obvinenému podľa uvedeného ustanovenia uložil súhrnný trest za skutky prejednané v predmetnej veci a za skutok, ktorého sa obvinený dopustil 8. mája 2013 a za ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Dolný Kubín z 10. mája 2013, sp. zn. OT/9/2013, hoci na uloženie súhrnného trestu neboli splnené podmienky, a navyše, pri ukladaní trestu postupoval v rozpore s ustanovením o časovej pôsobnosti, implementujúcim aj ústavnú zásadu vylúčenia retroaktivity (spätnej pôsobnosti), ak by to bolo pre páchatel'a nepriaznivejšie (článok 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky), podľa ustanovení Trestného zákona s rôznou časovou účinnosťou. Z vyššie uvedeného prehľadu konania v predmetnej veci je s ohľadom na ustálenú rozhodovaciu prax zrejmé, že vo vzťahu medzi skutkami, spáchanými obvineným v priebehu rokov 2004 a 2005 a stíhanými v konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 1T/203/2008, a skutkom, spáchaným obvineným 8. mája 2013 a prejednaným Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. OT/9/2013, nejde o viacčinný súbeh, ale o recidívu, keďže obvinený sa skutku prejednaného Okresným súdom Dolný Kubín dopustil až po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, sp. zn. 1T/203/2008, Okresným súdom Ružomberok dňa 4. júna 2012. Judikatúra v tomto smere jednoznačne ustaluje, že ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa, nejde o súbeh, a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu v zmysle § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (§ 42 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 - pozn. súdu), aj keď bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok súd prvého stupňa vyhlásil až po spáchaní trestného činu, za ktorý sa trest ukladá (R 52/1971). Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa teda v zmysle § 42 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 rozumie prvý odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin, bez ohľadu na to, že v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ sa toto opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením páchatel'a. Ak obvinený spáchal ďalší trestný čin po vyhlásení prvého odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, hoci bol tento rozsudok v neskoršom konaní zrušený a v rovnakej veci bol vyhlásený nový rozsudok, ktorému teda spáchanie ďalšieho trestného činu predchádzalo, nepôjde o súbeh trestných činov, ale o recidívu, a preto je uloženie súhrnného trestu vylúčené.

V prejednanej veci bol takýmto prvým odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo 4. júna 2012, sp. zn. 1T/203/2008, ktorý, navyše, aj po povolení obnovy konania ostal vo výroku o vyslovení viny obvineného za skutky spáchané v priebehu rokov 2004 a 2005 platný a právoplatný, a ktorého vyhlásenie tak predchádzalo spáchaniu skutku, o ktorom bolo rozhodnuté trestným rozkazom Okresného súdu Dolný Kubín. Možno preto predpokladať, že práve v nadväznosti na nesprávne vyhodnotenie podmienok pre uloženie súhrnného trestu došlo následne aj k dovolateľom namietanej súčasnej aplikácii zákonných ustanovení s rôznou časovou účinnosťou.

Napriek uvedenému však dovolací súd zároveň dospel k záveru, že konštatované nedostatky v právnych

úvahách konajúcich súdov a v ich následnej aplikácii práva pri rozhodovaní o treste za tie dva skutky, ktoré boli vymedzené v bodoch 1/ a 2/ skutkovej vety výrokovej časti rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo 4. júna 2012, sp. zn. 1T/203/2008, za ktoré bol obvinený citovaným rozhodnutím právoplatne odsúdený a len za ktoré mu mal byť trest uložený, predstavujú v situácii, kedy bol obvinenému uložený súhrnný trest odňatia slobody namiesto úhrnného trestu odňatia slobody, ktorý mu správne mal byť uložený, pochybenie, ktoré v danom prípade nie je spôsobilé naplniť dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a v prejednávanej veci uplatnený obvineným. Súhrnný trest bol napadnutými rozhodnutiami obvinenému uložený podľa ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006, ktoré pre určenie výmery súhrnného trestu odkazuje na zásady na uloženie úhrnného trestu. V danom prípade, s ohľadom na skutočnosť, že (všetky tri) skutky, za ktoré konajúce súdy súhrnný trest ukladali, mali povahu úmyselných trestných činov, postupovali súdy nižších stupňov pri ukladaní trestu podľa zásad na uloženie úhrnného trestu, vyjadrených v ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006, ktorého znenie je totožné so znením ustanovenia § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, podľa ktorého mal byť obvinenému pri správnej aplikácii zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody. Konajúce súdy teda obvinenému nesprávne uložili súhrnný trest odňatia slobody, avšak postupovali pritom podľa ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006, ktoré odkazuje na uplatnenie rovnakého mechanizmu, aké pre uloženie úhrnného trestu, ktorý mal byť v danom prípade správne uložený, predvída ustanovenie § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra, ktoré malo byť v danej veci správne aplikované.

Za daných okolností je, vzhľadom na znenie § 371 ods. 5 Trestného poriadku, zrejmé, že dovolací dôvod vyjadrený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nebolo možné úspešne uplatniť, keďže, ako to vyplýva z vyššie uvedenej komparácie výsledkov postupu zvoleného konajúcimi súdmi a postupu, ktorý mal byť nimi aplikovaný, zistené porušenie zákona postavenie obvineného (v jeho neprospech) vôbec neovplyvnilo. Práve naopak, pochybenie, ktorého sa konajúce súdy v naznačenom smere dopustili, malo na postavenie obvineného pozitívny dopad, keďže v dôsledku uloženia súhrnného trestu odňatia slobody aj vo vzťahu k podmienčnému trestu odňatia slobody, uloženému obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Dolný Kubín, obvinený, bez toho, aby na to bol zákonný dôvod, už nebude povinný tento vykonať. Keďže však v danom prípade bolo dovolanie podané len v prospech obvineného a konštatovanie zisteného porušenia zákona, ako (v rozpore so zákonom) zásadne ovplyvňujúceho postavenie obvineného v jeho prospech a majúce za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia, by bolo evidentne v neprospech obvineného, dovolací súd k uvedenému nemohol pristúpiť. Z vyššie formulovaných dôvodov neboli v posudzovanej veci splnené ani zákonné podmienky predvídané § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Sumarizujúc uvedené, bolo všetky dovolacie námietky obvineného S. S. uplatnené podľa dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku potrebné z hľadiska ich naplnenia vyhodnotiť ako neopodstatnené.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.